

Nu skal vi have alt på det rene

I takt med at Møn kommunes spildevandsplan gennemføres i løbet af de næste fire år, vil vi opnå en langt mere effektiv rensning af vores affaldsvand.

Det er også nødvendigt, hvis vi skal have standset udviklingen med den stadig stigende forurening.

En sådan rensning er ikke gratis. Og da det ifølge loven er brugeren, der alene skal dække udgifterne, gælder det om at finde en fornuftig balance mellem det bedst mulige resultat og økonomien.

Her i kommunen har vi valgt at satse på en obligatorisk årlig tømning af alle trix- og septictanke, kloakering af byerne samt forbedring af rensningsanlæggene.

Som du har kunnet læse om på de foregående sider.

Har du spørgsmål?

Er der noget du mangler at få på det rene vedrørende spildevandsplanen, er du velkommen til at ringe til kommunens tekniske forvaltning på telefon 03 81 55 55.

Her kan du se planen

Hvis du vil se den komplette spildevandsplan og kloakbetalingsvedtægten, så kan

det lade sig gøre på biblioteket, kommunekontoret eller på tekniske forvaltning.

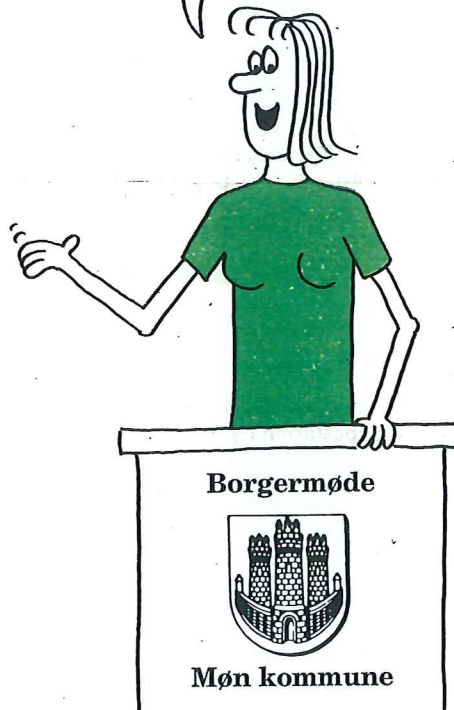
Kom til borgermøde

Byrådet inviterer også til to borgermøder her i januar forud for planens endelige vedtagelse. Disse borgermøder er for alle interesserede.

Her vil repræsentanter fra byrådet og fra kommunens tekniske forvaltning orientere detaljeret om planerne i de enkelte områder og besvare spørgsmål.

Det er nærliggende, at det er de husstande, der skal have ny kloak, der først og fremmest har behov for en sådan orientering. Derfor er de to borgermøder lagt i henholdsvis Borre og Stege.

JEG HÅBER, AT DET
JEG HAR SAGT HER
GÅR RENT IND -!

Velkommen til borgermøde om spildevandsplanen

Tirsdag den 12. januar kl. 19.00
i Borre Forsamlingshus

Onsdag den 13. januar kl. 19.00
på Nanok i Stege

Lørdag den 16. januar kl. 14.00
på Nanok i Stege

Dette møde er fortrinsvis for grundejere i
Ulvshale strandområde og fra Råbylille

Teknik- og Miljøudvalget
vedtagelse i møde
d. 11-88 afk.

Teknisk forvaltning
Sag: MØ 88/17
bilag nr. 18

Møn kommune træder til på naturens vegne

Møn kommune har en plan. En plan til, hvordan vi får et renere miljø i hele kommunen og i vandet, der omgiver os.

Det drejer sig om kommunens **spildevandsplan**. De næste 4 år skal der ifølge planen anvendes godt 55 millioner kroner på en bedre rensning af vores spildevand til glæde for miljøet. Og det vil sige til glæde for os allesammen.

Spildevand er affaldsvandet fra blandt andet køkkenafløb, badeværelser, vaske-maskiner og ikke mindst toiletter. Da der er tale om mange husstande, er det naturligt med til at belaste miljøet.

Man kan også sige det sådan: Når der er mange, der »træder af på naturens vegne«, er det for miljøets skyld nødvendigt, at der også er nogen, der »træder til«.

Det er det, vi nu går i gang med i Møn kommune.

Samtlige husstande i kommunen berøres såvel praktisk som økonomisk af spildevandsplanen. Men på forskellig vis alt efter, hvor i kommunen man bor.

Det er da også nødvendigt, at vi alle deltager, hvis der skal ske en effektiv forbedring af miljøet. Og det har Folketinget vedtaget, at der skal - ikke bare her på Møn, men i hele landet. Alle kom-

muner er blevet pålagt at udarbejde en spildevandsplan, der skal mindske forureningen af "havet omkring Danmark".

Nu skal der sættes handling bag alle de pæne ord om et renere miljø.

Selv om der som sagt anvendes mange penge til formålet, er alle i dag vist enige om, at penge til et bedre miljø er penge, der er givet godt ud. For de er en investering i fremtiden.

Og det kan også vise sig at være en klog investering på anden vis. På Møn er vi kendt for vores gode badestrande, der giver os store turistindtægter. Vi skulle også gerne fremover være kendt for vores rene badevand. Og et vand hvor fiskene ikke trues af iltmangel.

Det er blandt andet det, en mere effektiv rensning af vores spildevand handler om.

At det virkelig vil hjælpe, viser nogle tal. Når spildevandsplanen er gennemført i Møn kommune, vil vi have nedbragt den årlige udledning af fosfor fra 21 til 12 tons, udledningen af kvælstof fra 66 til 43 tons, og udledningen af de farlige organiske stoffer vil være nedbragt fra i dag 334 til 143 tons om året. Det er noget der kan mærkes. Så går det den rigtige vej.

Sideløbende med spildevandsplanen vil der blive holdt et godt øje med forureningen fra landbruget. Samtlige landbrugs-ejendomme vil blive besøgt og deres udledning af ajle, gylle, ensilage- og møddingsaft bragt i overensstemmelse med de nye skærpede regler, der trådte i kraft 1. februar 1986. Efter denne dato er al udledning fra landbrugs-ejendomme forbudt.

Dette i fællesskab med spildevandsplanen vil gøre noget effektivt ved forureningen af de mange mønske vandløb. De fleste af dem hører desværre i dag - i lighed med landets øvrige vandløb - til i kategorierne »ret stærkt forurenet« og »overordentligt stærkt forurenet«. Det er ikke vand, man kan byde en fisk. Og gør man det, dør den af det.

På de følgende sider kan du læse nærmere om Møn kommunes spildevandsplan og se, hvordan den kommer til at berøre dig, hvad det kommer til at koste, og hvad pengene skal bruges til.

Samtidig indbyder vi alle interesserede til et af de to borgermøder, kommunen afholder her i januar måned forud for planens vedtagelse.

Møn kommunes spildevandsplan 1988-1992 vil berøre alle ejendomme i kommunen.

Hvordan din ejendom bliver berørt afhænger af, hvor i kommunen den ligger og om den ligger »i by eller på land«.

På kortet kan du se, hvilke planer der er i lige netop dit område, hvornår de træder i kraft, og hvad det vil koste.

Øverst på siden kan du læse om, hvad du selv kommer til at betale, hvis du

- 1) skal have ny kloak
- 2) allerede har kloak
- 3) benytter privat trix- eller septiktank

Skal du have ny kloak?

Ligger din ejendom i et af de områder, der skal have ny, offentlig kloak, skal du betale et *tilslutningsbidrag* på 24.900 kroner og derefter et årligt *vandafledningsbidrag*, der for 1988 er fastsat til 690 kroner.

Dette er taksterne for alle almindelige helårshuse og sommerhuse.

For flerfamiliehuse, bebyggede og ubebyggede erhvervsjendomme, ungdomsboliger samt ubebyggede sommer- og helårsgrunde gælder andre takster. Disse takster varierer meget alt efter ejendommstypen, så det vil føre for vidt at skrive alle taksterne her. I stedet kan du få beløbet oplyst hos kommu-

nen, hvis du ikke ønsker at vente til borgermøderne eller til opkrævningen kommer med posten.

Tilslutningsbidraget forfalder til kontant betaling, når dit hus tilsluttes kloakken, eller når der foreligger tilslutningsmulighed.

Sædvanligvis kan du låne beløbet i et pengeinstitut og afregne det over en årrække. Er du pensionist, har du mulighed for at lade kommunen betale dit tilslutningsbidrag mod pant i din ejendom. Så skal beløbet først betales den dag, ejendommen sælges.

Alle er pligtige at blive koblet på, hvis huset er omfattet af kloakeringen.

I følge loven skal tilslutningsbidraget være det samme for alle, der bliver tilsluttet en offentlig kloak inden for samme kommune. Naturligvis indekseres.

Det er baggrunden for beløbet 24.900 kroner. Dette er, hvad alle, der tidligere har fået kloak, har betalt.

Men det er ikke tilstrækkeligt til at dække spildevandsplanens anlægsudgifter til kloak og renseanlæg på godt 55 mio. kroner. Tilslutningsbidragene dækker kun knap 40 mio. kroner.

Resten betales via en del af vandafledningsbidraget.

Vandafledningsbidraget går således dels til at betale den del

Stege-Lendemarke

Stege og Lendemarke er allerede forsynet med offentlig kloak.

Enkelte nye områder vil dog blive inddraget i kloaknettet. Det drejer sig om nye industri- og parcelhusgrunde, der i dag er ubebyggede.

Desuden vil Stege Renseanlæg blive udvidet betragteligt. Dels for at sikre en mere effektiv rensning, dels for også at

kunne tage spildevand fra såvel Ulvshale som det kommende kloaknet i Keldby - Landsled - Hjertebjerg - Elmelunde.

Stege Renseanlæg vil blive af typen »*biologisk med fjernelse af fosfat*« og bliver det mest avancerede i kommunen.

Udbygningen af renseanlægget vil blive startet i 1988 og være færdigt i 1990. Det er beregnet at ville koste 5,3 mio. kroner.

Tjørnemark

Byen har allerede offentlig kloak. Her er det derfor blot det årlige vandafledningsbidrag, der skal betales.

Nøbhølle

Nøbhølle har allerede offentlig kloak. Det betyder, at man blot skal betale vandafledningsbidrag.

Bogø

Der er i dag offentlig kloak i Bogø By og sommerhusområde.

Nogle enkelte ejendomme i kloakområdets udkant vil komme med og skal naturligvis så også betale tilslutningsbidrag.

Bogø Renseanlæg, der er af typen med mekanisk rensning, vil blive udbygget i 1988 og 1989 for 340.000 kroner.

Øvrige byer og "det åbne land"

Ejendomme, der ligger i "det åbne land" eller i de byer, der ikke er specielt omtalt her på kortet, er tilsluttet private trix- og septiktanke.

Fra 1988 vil disse tanke blive tømt en gang om året af kommunen. For dette betaler de berørte ejendomme et tømningssbidrag.

Damme - Askeby - Tostenæs

Her blev der anlagt offentlig kloak for nogle år siden.

Kloaknettet er dog planlagt udvidet med mindre områder i forlængelse af det nuværende. Det drejer sig om grunde, der i dag er ubebyggede.

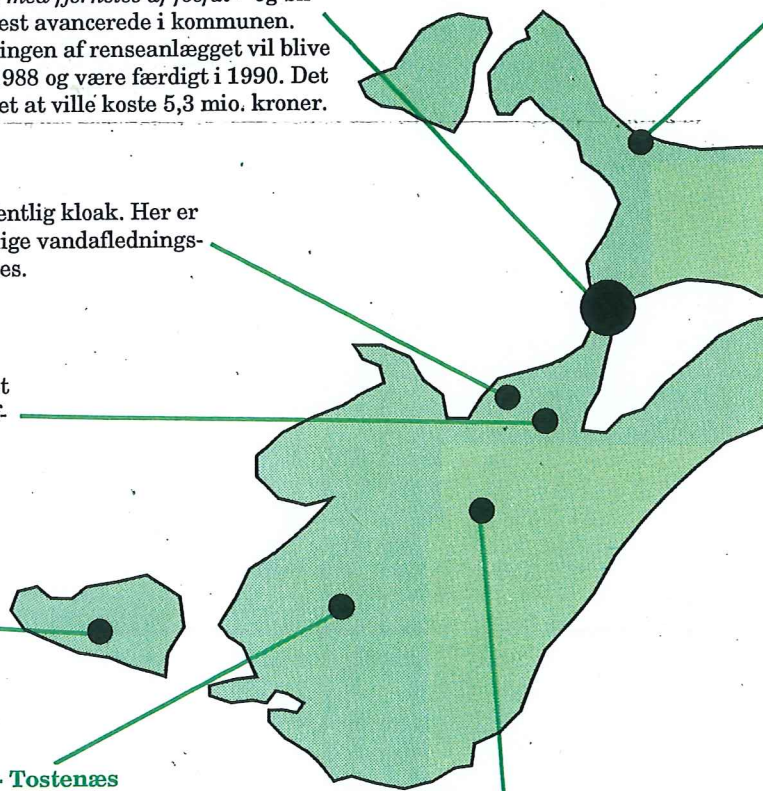
For med tiden at kunne modtage spildevand herfra og for at rense det nuværende kloaknets spildevand mere effektivt vil Damme - Askebys renseanlæg blive ombygget for 310.000 kroner i 1989.

Damsholte - Ny Æbelnæs

Området er i dag forsynet med offentlig kloak.

Ubebyggede grunde i udkanten af det eksisterende kloakområde vil blive inddraget i kloaknettet i årene fremover.

Desuden vil renseanlæggene, der er af trixtank typen, blive tilkoblet et biologisk sandfilter i 1991. Det vil koste 2 mio. kroner.

af anlægsudgifterne, tilslutningsbidraget ikke kan dække, dels til drift og reparationer af kloaknettet med tilhørende renseanlæg.

Vandafledningsbidragets størrelse fastsættes af byrådet en gang årligt og opkræves sammen med ejendomsskatten.

Har du allerede kloak?

Ligger din ejendom i et område, hvor der i dag er en kommunal kloak, har du jo allerede betalt dit tilslutningsbidrag.

Så skal du blot betale vandafledningsbidraget, som fastsættes af byrådet en gang hvert år.

For 1988 udgør det som nævnt 690 kroner og anvendes

til drift af kloak- og renseanlæg samt afdrag på den del af anlægsinvesteringerne, tilslutningsbidraget ikke kunne dække.

For flerfamiliehuse, erhvervs-ejendomme og ubebyggede grunde gælder der andre takster. Da disse varierer meget alt efter ejendomsstypen, vil det føre for vidt at skrive alle taksterne her. I stedet kan du få beløbet oplyst hos kommunens tekniske forvaltning.

Hvis du bor til leje, vil din andel af udgiften blive betalt via din husleje.

Har du trix- eller septic-tank?

Bor du i det »åbne land«, det vil

sige fortrinsvis på en landbrugsejendom eller i anden spredt bebyggelse eller mindre landsby, hvor der ikke er eller skal kloakeres, er dit spildevand sandsynligvis tilsluttet en privat trix- eller septic-tank.

Det har hidtil været din egen sag at få den tømt, når »den var fuld«. Det er det ikke længere. Ifølge spildevandsplanen vil kommunen fremover ved hjælp af slamsugningsfirmaer sørge for tømning en gang om året.

De berørte husstande skal betale et tømningsskud, der fastsættes en gang årligt. For 1988 forventes det at blive ca. 400 kroner, og det vil blive opkrævet sammen med ejendomsskatten.

Mange tror, at blot der er »træk« i tanken, behøver den ikke tømmes. Nogle mener endog, at en septic-tank helt kan passe sig selv uden nogen sinde at blive tømt.

Det er helt forkert. Ved længere tids brug ophobes så meget bundslam og flydeslam i tanken, at spildevandet passer urensset igennem og lige ud i dræn, vandløb og søer.

Det er baggrunden for spildevandsplanens obligatoriske tømningsskud, der vil træde i kraft i løbet af 1988.

Ulvshale sommerhusområde

Det meste af Ulvshale sommerhusområde skal have ny, offentlig kloak.

Det er planen at genanvende en del af det private kloaknet, der allerede er i området, samt inddrage yderligere 220 parceller.

Kommunen vil dog betale for det private kloaknet, den overtager. Derfor vil de parceller, der i dag er tilsluttet dette, få en godtgørelse svarende til 25% af be-

regnet nyanlægspris. Denne godtgørelse modregnes i tilslutningsbidraget.

Som led i kloakeringen vil der blive anlagt et sparebassin, pumpestationer og trykledninger for at lede spildevandet til det udbyggede Stege Renseanlæg. Denne løsning har både vist sig mere effektiv og billigere end at bygge et selvstændigt renseanlæg i Ulvshale.

Godtgørelsen for overtagelse af det

private kloaknet samt anlæggelse af ny kloak, pumpestationer, trykledninger m.v. beløber sig til i alt 10,8 mio. kroner.

Arbejdet forventes udført i løbet af 1988.

Sommerhusområdet i Ulvshaleskoven er ikke omfattet af kloakeringen. I stedet bliver dette område tilsluttet den obligatoriske tømningsskud for trix- og septic-tanker.

Borre

Borre-området vil blive forsynet med et nyt, offentligt kloaknet.

Nettet vil omfatte Nørre Vestud, Sønder Vestud, Borre by, Ny-Borre og Ålebæk.

Området vil få sit eget renseanlæg. Dette spildevandsanlæg, der får biologisk rensning, vil blive placeret vest for Ålebæk. Det vil blive bygget i 1991 og er budgetteret til 3 mio. kroner.

Kloaknettet forventes at koste 10 mio. kroner. Ejendommene vil ifølge planen blive tilsluttet i 1992.

Keldby - Landsled - Hjertebjerg - Elmelunde

Disse byer skal have ny, offentlig kloak.

Spildevandet fra det nye kloaknet vil via en pumpestation og trykledning blive ledt ind til Stege Renseanlæg. Denne løsning er valgt for at fjerne belastningen af Stege Nor fra disse husstande.

Arbejdet vil blive påbegyndt i Keldby i 1989 og afsluttet i Elmelunde i 1990.

Det vil samlet koste 14,5 mio. kroner.

Råbylille sommerhusområde

Råbylille sommerhusområde vil blive forsynet med en ny, offentlig kloak.

Kommunen vil overtage det eksisterende private kloaknet i området. De parceller, der i dag benytter dette, vil modtage en godtgørelse svarende til 25% af beregnet nyanlægspris. Godtgørelsen vil blive modregnet i tilslutningsbidraget.

Nye parceller vil blive inddraget i kloaknettet, mens andre i den østlige del af området vil blive forsynet med et fælles trix-tank-anlæg.

Da der er tale om offentlig kloakering skal alle parceller betale tilslut-

ningsbidrag og derefter det årlige vandafledningsbidrag.

De nuværende renseanlæg i området vil blive udbygget med et sandfilteranlæg.

Arbejdet begynder i 1989, afsluttes i 1990 og er beregnet til i alt 8,7 mio. kroner.

Klintholm Havn

Her blev etableret offentlig kloak for få år siden. Det er planen at medtage de kommende parcelhusudstyknings i områdets nordlige udkant i kloaknettet.

Når det er sket, skal de i lighed med alle andre betale tilslutningsbidrag og derefter det årlige vandafledningsbidrag som alle, der er tilsluttet den offentlige kloak.